

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

**SAŽETA FINANCIJSKA IZVJEŠĆA ZA RAZDOBLJE
TIJEKOM GODINE KOJE JE ZAVRŠILO 30. RUJNA 2018.**

(nerevidirani)

u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 34

Sarajevo, 30. listopada 2018. godine

CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE
Sažeta finansijska izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. rujna 2018.

Kazalo

	Stranica
Uvod	1
Financijska izvješća	
Izvješće o dobiti ili gubitku	2
Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti	3
Izvješće o finansijskom položaju	4
Izvješće o promjenama u kapitalu	5
Izvješće o novčanim tokovima	6
Bilješke uz Sažeta finansijska izvješća	8 - 29

UVOD

Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao vrhovna monetarna institucija u Bosni i Hercegovini, nastavlja dosljedno poštivati ciljeve i zadatke propisane Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine. Kako je prikazano u Napomeni 12 Sažetih finansijskih izvješća za razdoblje tijekom godine koje je završilo 30. rujna 2018. godine, princip valutnog odbora je u potpunosti ispoštovan, što je garancija monetarne stabilnosti i najbolji pokazatelj uspješnosti poslovanja Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Izuzetno nepovoljni tržišni uvjeti kojima je naša institucija već duži niz godina izložena, a koji dolaze iz međunarodnog okruženja, nastavljani su i u 2018. godini. Posebno negativan pritisak na poslovanje Centralne banke Bosne i Hercegovine vrše izuzetno nepovoljni uvjeti tržišta eurozone u vidu negativnih kamatnih stopa na depozite i vrijednosne papire u koje se, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, plasiraju devizne rezerve Centralne banke Bosne i Hercegovine. S ovim problemima se suočavaju i druge središnje banke i isti se neminovno odražavaju na njihove finansijske performanse. Naša institucija ostaje maksimalno posvećena zaštiti monetarne stabilnosti Bosne i Hercegovine kroz aranžman valutnog odbora.

U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka Bosne i Hercegovine je obvezna primjenjivati Međunarodne standarde finansijskog izvješćivanja (MSFI) u prikazivanju svog finansijskog položaja i uspješnosti poslovanja. Od 1. siječnja 2018. godine Centralna banka Bosne i Hercegovine je primijenila MSFI 9, koji je uveo novitete u klasifikaciji i mjerenju finansijske imovine, kao i novi koncept i obvezu izračuna rezervacija za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu. MSFI 9 nalaže kontinuirano priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka po principu „pogleda unaprijed” i ažuriranje na svaki izvještajni datum, u cilju prikaza promjena kreditnog rizika kojem je izložena finansijska imovina Centralne banke Bosne i Hercegovine. To je ujedno i jedna od suštinskih promjena u odnosu na MRS 39, koji je primjenjivao koncept „nastalog” gubitka koji Centralna banka Bosne i Hercegovine nikad nije ni imala. Zahtjeve MSFI 9 smo u potpunosti ugradili u naše poslovne procese i nastavljamo s aktivnim radom i unapređenjima o ovom i svim drugim pitanjima. MSFI 9 se primjenjuje u svim finansijskim i nefinansijskim subjektima koji imaju finansijsku imovinu. Globalno je očekivanje da će MSFI 9 dati doprinos u poboljšanju stabilnosti finansijskih sustava.

U Sažetim finansijskim izvješćima za razdoblje koje je završilo 30. rujna 2018. godine objavili smo transparentno potrebne informacije propisane MSFI-ovima vezane za naše poslovno i finansijsko stanje, a u vezi s periodičnim finansijskim izvještavanjem. No, naglašavamo da Centralna banka Bosne i Hercegovine, kao ni druge središnje banke u svijetu, nije profitno orijentirana finansijska institucija i njena uspješnost se ne može mjeriti po ostvarenom finansijskom rezultatu već po ostvarenju Zakonom postavljenih ciljeva vezanih za monetarnu stabilnost. Sve Bančine aktivnosti i operacije se poduzimaju u cilju održanja monetarne stabilnosti, a ne s ciljem generiranja prihoda ili profita. S tim u vezi, nastaviti ćemo i u budućnosti s transparentnim informiranjem o politikama, aktivnostima i operacijama Centralne banke Bosne i Hercegovine.

IZVJEŠĆE O DOBITI ILI GUBITKU

za razdoblje

(nerevidirani) (u tisućama KM)	Napomena	01/01- 30/09/2018. ⁽¹⁾	01/07- 30/09/2018.	01/01- 30/09/2017.	01/07- 30/09/2017.
Prihod od kamata		21.414	7.209	22.195	7.328
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine		(7.974)	(2.744)	(8.672)	(2.804)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka		4.270	1.451	3.124	1.112
NETO PRIHOD OD KAMATA	5	17.710	5.916	16.647	5.636
Prihod od provizija i naknada		12.724	4.308	11.509	4.238
Rashod od provizija i naknada		(473)	(159)	(413)	(150)
NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA	6	12.251	4.149	11.096	4.088
Neto realizirani dobiti od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	-	2.587	2.392
Neto realizirani dobiti od prodaje finansijske imovine koja se mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		356	123	-	-
Neto dobiti / (gubici) od tečajnih razlika		91	128	(448)	(200)
Ostali prihodi		1.217	77	1.488	573
OPERATIVNI PRIHODI		31.625	10.393	31.370	12.489
Troškovi osoblja		(13.881)	(4.722)	(13.623)	(4.709)
Administrativni i ostali operativni troškovi		(5.834)	(1.847)	(5.308)	(2.015)
Deprecijacija i amortizacija		(1.844)	(789)	(1.504)	(520)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(21.559)	(7.358)	(20.435)	(7.244)
NETO DOBIT PRIJE REZERVACIJA		10.066	3.035	10.935	5.245
Neto (gubici) od umanjenja	7	(9.049)	1.415	-	-
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE		1.017	4.450	10.935	5.245

Napomene na stranicama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

(1) Izvješće o dobiti ili gubitku za razdoblje koje je završilo 30. rujna 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. siječnja 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvješća. Usporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠĆE O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI

za razdoblje

(nerevidirani) (u tisućama KM)

	01/01 - 30/09/2018. ⁽¹⁾	01/07 - 30/09/2018.	01/01 - 30/09/2017.	01/07 - 30/09/2017.
NETO DOBIT ZA RAZDOBLJE	1.017	4.450	10.935	5.245
Ostala sveobuhvatna dobit				
<i>Stavke koje se mogu naknadno prenositi u izvješće o dobiti ili gubitku:</i>				
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti tijekom razdoblja	-	-	(14.806)	12.914
Prijenos u izvješće o dobiti ili gubitku	-	-	(2.587)	(2.392)
	-	-	(17.393)	10.522
Dužnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti tijekom razdoblja	(57.624)	(59.394)	-	-
Neto promjena u očekivanim kreditnim gubicima	8.666	(701)	-	-
Prijenos u izvješće o dobiti ili gubitku	(356)	(123)	-	-
	(49.314)	(60.218)	-	-
Monetarno zlato				
Neto promjena u pravičnoj vrijednosti	(11.102)	(8.496)	(1.676)	(768)
	(11.102)	(8.496)	(1.676)	(768)
Ukupno ostali sveobuhvatni (gubitak) / dobit	(60.416)	(68.714)	(19.069)	9.754
UKUPNO SVEOBUHVAATNI (GUBITAK) / DOBIT ZA RAZDOBLJE	(59.399)	(64.264)	(8.134)	14.999

Napomene na stranicama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

(1) Izvješće o sveobuhvatnoj dobiti za razdoblje koje je završilo 30. rujna 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. siječnja 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvješća. Usporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOM POLOŽAJU

		na dan		
(nerevidirani) (u tisućama KM)	Napomena	30. rujna 2018. ⁽¹⁾	1. siječnja 2018. ⁽¹⁾	31. prosinca 2017.
IMOVINA				
Strana valuta u gotovini		249.139	236.402	236.402
Depoziti kod inozemnih banaka	8	2.625.545	2.697.015	2.698.650
Financijska imovina raspoloživa za prodaju		-	-	6.202.071
Dužnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	9	8.492.787	7.473.857	-
Monetarno zlato		192.756	203.858	203.908
Ulaganja koja se drže do dospeljeća		-	-	1.214.062
Specijalna prava vučenja u MMF-u		1.492	1.531	1.531
Ostala aktiva		10.247	11.626	11.656
Nekretnine i oprema		44.815	45.465	45.465
Nematerijalna imovina		1.419	1.072	1.072
Vlasnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		27.813	27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		11.646.013	10.698.639	10.642.630
OBVEZE, KAPITAL I REZERVE				
Gotov novac u optjecaju		4.717.246	4.319.360	4.319.360
Depoziti banaka		5.437.769	5.033.065	5.033.065
Depoziti Vlade i ostalih deponenata		837.323	624.708	624.708
Rezerviranja za obveze i troškove		1.433	1.650	1.650
Ostale obveze		2.997	11.212	11.212
Ukupno obveze		10.996.768	9.989.995	9.989.995
Početni kapital		25.000	25.000	25.000
Generalne rezerve (zadržana dobit)		506.289	506.289	542.766
Posebne rezerve		31.300	31.300	31.300
Rezerve pravične vrijednosti	10	85.639	146.055	53.569
Neto dobit za razdoblje		1.017	-	-
Ukupno kapital i rezerve		649.245	708.644	652.635
UKUPNO OBVEZE, KAPITAL I REZERVE		11.646.013	10.698.639	10.642.630

Napomene na stranicama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

(1) Izvješće o finansijskom položaju na dan 30. rujna 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. siječnja 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvješća. Usporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠĆE O PROMJENAMA U KAPITALU

za razdoblje

(nerevidirani) (u tisućama KM)	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Posebne rezerve	Rezerve pravične vrijednosti – finansijska imovina raspoloživa za prodaju	Rezerve pravične vrijednosti – dužnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Rezerve pravične vrijednosti – vlasnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Revalorizacijske rezerve/Rezerve pravične vrijednosti za monetarno zlato	Neto dobit za razdoblje	Ukupno
Stanje na dan 31. prosinca 2017.	25.000	542.766	31.300	93.120	-	-	(39.551)	-	652.635
Prilagođavanje kod početne primjene MSFI 9 (Napomena 4)	-	(36.477)	-	(93.120)	146.053	2	39.551	-	56.009
Početno stanje na dan 1. siječnja 2018.	25.000	506.289	31.300	-	146.053	2	-	-	708.644
Ukupno sveobuhvatna dobit za razdoblje									
Neto dobit za razdoblje	-	-	-	-	-	-	-	1.017	1.017
Ostali sveobuhvatni (gubitak)	-	-	-	-	(49.314)	-	(11.102)	-	(60.416)
	-	-	-	-	(49.314)	-	(11.102)	1.017	(59.399)
Stanje na dan 30. rujna 2018. ⁽¹⁾	25.000	506.289	31.300	-	96.739	2	(11.102)	1.017	649.245
Stanje na dan 1. siječnja 2017.	25.000	537.892	31.300	111.597	-	-	(38.357)	-	667.432
Ukupno sveobuhvatna dobit za razdoblje									
Neto dobit za razdoblje	-	-	-	-	-	-	-	10.935	10.935
Ostali sveobuhvatni (gubitak)	-	-	-	(17.393)	-	-	(1.676)	-	(19.069)
	-	-	-	(17.393)	-	-	(1.676)	10.935	(8.134)
Stanje na dan 30. rujna 2017.	25.000	537.892	31.300	94.204	-	-	(40.033)	10.935	659.298

Napomene na stranicama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

(1) Izvješće o promjenama u kapitalu za razdoblje koje je završilo 30. rujna 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. siječnja 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvješća. Usporedne informacije nisu prepravljene.

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA

(nerevidirani) (u tisućama KM)	Napomena	01/01 – 30/09/2018. ⁽¹⁾	za razdoblje 01/01 – 30/09/2017.
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za razdoblje		1.017	10.935
Usklađenja:			
Deprecijacija i amortizacija		1.844	1.504
Neto gubici po osnovi očekivanih kreditnih gubitaka za dužničke instrumente mjerene po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		8.666	-
Neto realizirani (dobici) od prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	(2.587)
Neto realizirani (dobici) od prodaje dužničkih instrumenata mjenjenih po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(356)	-
Prihodi od donacija		(102)	(99)
Rezerviranja za obveze i troškove		(154)	(12)
(Dobici) od otuđenja nekretnina i opreme		-	(41)
Prihodi od dividendi priznani u izvješću o dobiti ili gubitku		(589)	(763)
Prihodi od kamata za dužničke instrumente mjerene po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(21.373)	-
Prihodi od kamata za finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju i ulaganja koja se drže do dospijeca priznati u izvješću o dobiti ili gubitku		-	(22.174)
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obvezama		(11.047)	(13.237)
Promjene na poslovnoj imovini i obvezama			
(Povećanje) depozita kod inozemnih banaka		(365.479)	(758.517)
Smanjenje / (povećanje) ostale aktive		1.219	(7.735)
Povećanje gotovog novca u optjecaju		397.886	267.169
Povećanje depozita		617.319	426.866
(Smanjenje) ostalih obveza		(802)	(452)
Isplata otpremnina		(63)	(144)
Neto novac od operativnih aktivnosti		639.033	(86.050)
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Prilivi od prodaje nekretnina i opreme		-	41
Kupnje nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(1.541)	(1.874)
Naplaćena glavnica i kamata od dužničkih instrumenata po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		1.826.996	-
Kupnja dužničkih instrumenata po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		(3.119.681)	-
Prodaje dužničkih instrumenata po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		237.504	-
Naplaćena glavnica i kamata od finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	2.114.374
Kupnja finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	(3.551.877)
Prodaje finansijske imovine raspoložive za prodaju		-	470.088
Naplaćena glavnica i kamata od ulaganja koja se drže do dospijeca		-	16.008
Kupnja ulaganja koja se drže do dospijeca		-	(90.720)
Primljena dividenda		589	763
Neto novac od investicijskih aktivnosti		(1.056.133)	(1.043.197)

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TOKOVIMA (NASTAVAK)

	Napomena	01/01 – 30/09/2018. ⁽¹⁾	01/01 – 30/09/2017.
NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Raspodjela dobiti u državni proračun		(7.311)	(8.437)
Neto novac od finansijskih aktivnosti		(7.311)	(8.437)
 Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		 (424.411)	 (1.137.684)
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine		2.060.001	2.973.081
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	11	1.635.590	1.835.397

Napomene na stranicama od 8 do 29 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvješća.

(1) Izvješće o novčanim tokovima za razdoblje koje je završilo 30. rujna 2018. godine odražava primjenu MSFI 9 od 1. siječnja 2018. godine. Za dodatne informacije o primjeni MSFI 9 pogledati Napomene 2 i 4 ovih nerevidiranih sažetih finansijskih izvješća. Usporedne informacije nisu prepravljene.

NAPOMENE UZ SAŽETA FINANSIJSKA IZVJEŠĆA ZA RAZDOBLJE TIJEKOM GODINE KOJE JE ZAVRŠILO 30. RUJNA 2018.

Napomena 1	Osnova za pripremu	8	Napomena 10	Rezerve pravične vrijednosti	20
Napomena 2	Promjene računovodstvenih politika	10	Napomena 11	Novac i novčani ekvivalenti	21
Napomena 3	Buduće promjene računovodstvenih politika	14	Napomena 12	Aranžman valutnog odbora	21
Napomena 4	Utjecaj promjena računovodstvenih politika	14	Napomena 13	Upravljanje finansijskim rizicima	21
Napomena 5	Neto prihod od kamata	18	Napomena 14	Mjerenje pravične vrijednosti	24
Napomena 6	Neto prihod od provizija i naknada	19	Napomena 15	Vanbilansne stavke	26
Napomena 7	Neto (gubici) od umanjenja	19	Napomena 16	Transakcije sa povezanim stranama	28
Napomena 8	Depoziti kod inozemnih banaka	20	Napomena 17	Odobrovanje Sažetih finansijskih izvješća	29
Napomena 9	Dužnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	20			

1. OSNOVA ZA PRIPREMU**1.1. Subjekt izvješća**

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Banka“) je osnovana u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine 20. lipnja 1997. godine, suglasno Općem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini. Osnovni cilj Banke je održavanje monetarne stabilnosti Bosne i Hercegovine.

Sjedište Centralnog ureda Banke je u Sarajevu, Maršala Tita broj 25.

U skladu sa člankom 64. stavak 2, Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine, Banka je obvezna da podnosi Predsjedništvu Bosne i Hercegovine preliminarne (bez izvršene revizije) finansijska izvješća za svako tromjesečje.

Upravno vijeće Banke, koje se sastoji od pet članova, odobrava ova sažeta finansijska izvješća, a Uprava Banke, koja se sastoji od četiri člana, odgovorna je za njihovu pripremu. Članove Upravnog vijeća i Uprave Banke čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedatelj
mr. Ankica Kolobarić	član
mr. Šerif Isović	član
mr. Trivo Marinković	član
dr. Ljubiša Vladušić	član

Uprava

dr. Senad Softić	guvemer
mr. Ernadina Bajrović	viceguvemer
dr. Milica Lakić	viceguvemer
Želimira Raspudić	viceguvemer

1. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)**1.2. Računovodstvena osnova**

Financijska izvješća Banke se pripremaju u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima finansijskog izvješćivanja (MSFI) objavljenim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde (OMRS).

Ova sažeta finansijska izvješća pripremljena su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34: „Financijsko izvješćivanje za razdoblja tijekom godine“ te se trebaju čitati zajedno sa posljednjim revidiranim finansijskim izvješćima Banke za godinu koja je završila 31. prosinca 2017. („godišnja izvješća“).

Napomene koje su date uz ova sažeta finansijske izvješća pojašnjavaju događaje i transakcije koje su važne za razumijevanje promjena u finansijskom položaju i rezultatima Banke u odnosu na zadnja revidirana godišnja izvješća.

Sažeta finansijska izvješća su pripremljena u skladu sa istim računovodstvenim politikama koje su korištene prilikom pripreme godišnjih izvješća, osim za promjene politika opisane u Napomeni 2 ovih sažetih finansijskih izvješća. Promjene računovodstvenih politika, sa primjenom od 1. siječnja 2018. godine, su rezultat implementacije MSFI 9: „Financijski instrumenti“ i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato u skladu sa MRS 8: „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i ispravke grešaka“.

Kako je navedeno u Napomeni 2, Banka je primijenila promjene računovodstvenih politika ne ispravljajući usporedne podatke za 2017. godinu. Napomena 4 ovih sažetih finansijskih izvješća daje pregled utjecaja promjena računovodstvenih politika na izvješće o finansijskom položaju Banke na dan 1. siječnja 2018. godine.

Na dan 1. siječnja 2018. godine Banka je promijenila prezentiranje određenih pozicija u finansijskim izvješćima i reklasificirala određene iznose.

U poslovanju Banke u razdoblju koje je predmet izvještavanja nisu postojale ciklične niti periodične poslovne aktivnosti, sve aktivnosti su se obavljale prema predmetu i vremenu realizacije po načelu trajnosti poslovanja.

Značajne pretpostavke Uprave korištene u primjeni računovodstvenih politika Banke i osnove neizvjesnosti procjena iste su kao i one opisane u godišnjim izvješćima, osim novih pretpostavki i procjena vezanih uz primjenu MSFI 9 koje su opisane u Napomeni 2.

1.3. Funkcijska valuta i valuta prikazivanja

Sažeta finansijska izvješća Banke prikazana su u državnoj valuti Bosne i Hercegovine koju predstavlja konvertibilna marka (KM). Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu tisuću (ukoliko nije drugačije navedeno).

Službeni tečaj KM prema euru (EUR) određen je Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR. Prema Zakonu, Banka je dužna da bez restrikcija kupuje i prodaje KM za EUR, unutar teritorije Bosne i Hercegovine, po definiranom tečaju.

Srednji tečajevi ostalih najznačajnijih valuta Banke na dan 30. rujna 2018. godine iznosili su:

Srednji tečaj:	30. rujna 2018.	31. prosinca 2017.	30. rujna 2017.
	KM	KM	KM
USD	1,689556	1,63081	1,656641
SDR	2,357362	2,322489	2,341324

Kako je navedeno u Napomeni 2.2., pravična vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom tečaju KM na izvještajni datum i mjeri se po zadnjoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata (Oz) na izvještajni datum, preuzetoj s Reutersa. Vrijednost unce monetarnog zlata na dan 30. rujna 2018. godine iznosi 2.008 KM po unci.

1.4. Mjerenje pravične vrijednosti

Pravična vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom neke stavke imovine ili plaćena za prijenos neke obveze u urednoj transakciji između tržišnih sudionika na datum mjerenja, neovisno o tome da li je ona vidljiva izravno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja.

Prilikom procjenjivanja pravične vrijednosti imovine ili obveze, Banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obveze koju bi tržišni sudionici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

1. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)**1.4. Mjerenje pravične vrijednosti (nastavak)**

Pored toga, za potrebe finansijskog izvještavanja, mjerenje pravične vrijednosti je kategorizirano na Razinu 1, 2 ili 3, u ovisnosti o stupnju dostupnosti ulaznih podataka za mjerenje pravične vrijednosti, kao i značaja koji ulazni podaci imaju na mjerenje pravične vrijednosti u cjelini, kako slijedi:

- Ulazni podaci Razine 1 su (neusklađene) cijene koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu ili obvezu koje su Banci dostupne na datum mjerenja.
- Ulazni podaci Razine 2 su ulazni podaci, osim kod kotiranih cijena uključenih u Razinu 1, koji su dostupni za predmetnu imovinu, odnosno obvezu, bilo izravno bilo neizravno.
- Ulazni podaci Razine 3 su ulazni podaci o predmetnoj imovini, odnosno obvezi koji nisu dostupni.

Mjerenje pravične vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obveza Banke prikazano je u Napomeni 14.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike opisane u nastavku primijenjene su od 1. siječnja 2018. godine, a po osnovi implementacije MSFI 9: „Financijski instrumenti“ i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato u skladu sa MRS 8: „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i ispravke grešaka“. Kako je dopušteno navedenim standardima, Banka nije prepravljala usporedne podatke u finansijskim izvješćima. Napomena 4 daje pregled utjecaja promjena računovodstvenih politika na iznose u izvješću o finansijskom položaju na dan 1. siječnja 2018. godine.

2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9*Poslovni model*

Poslovni model Banke označava način na koji Banka upravlja svojom finansijskom imovinom sa ciljem prikupljanja ugovornih novčanih tokova. Izborom poslovnog modela Banka se opredjeljuje da priljev gotovine ostvari prikupljanjem ugovornih novčanih tokova, prodajom finansijske imovine ili njihovim kombiniranjem.

U poslovni model „držanje radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova“ klasificira se finansijska imovina koja generira ugovorne novčane tokove tijekom svog životnog vijeka.

U poslovni model „držanje radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i prodaje“ klasificira se finansijska imovina koja generira ugovorne novčane tokove tijekom svog životnog vijeka i prodajom.

U ostale poslovne modele klasificira se finansijska imovina koja se stječe radi ostvarenja novčanog priljeva njenom prodajom.

Karakteristike ugovornih novčanih tokova

Za potrebe klasifikacije finansijske imovine, Banka mora odrediti da li su ugovorni novčani tokovi finansijske imovine samo plaćanja glavnice i kamate na nepodmireni iznos glavnice. Glavnica je generalno pravična vrijednost finansijske imovine prilikom početnog priznavanja. Kamata se sastoji od naknade za vremensku vrijednost novca, kreditnog rizika povezanog sa nepodmirenim iznosom glavnice tijekom određenog razdoblja i ostale rizike i troškove povezane sa držanjem finansijske imovine.

Priznavanje, klasifikacija i mjerenje finansijske imovine

Prilikom početnog priznavanja, sva finansijska imovina se mjeri po pravičnoj vrijednosti. Transakcijski troškovi izravno povezani sa stjecanjem finansijske imovine se dodaju pravičnoj vrijednosti finansijske imovine, kada je primjenjivo, pri početnom priznavanju.

Nakon početnog priznavanja, finansijska imovina Banke se klasificira kao finansijska imovina koja se naknadno mjeri po amortizacijskom trošku ili kao finansijska imovina koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Klasifikacija finansijske imovine Banke ovisi o poslovnom modelu koji je Banka odredila za upravljanje određenom kategorijom finansijske imovine i ugovornih novčanih karakteristika finansijske imovine.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9 (nastavak)**

Banka je donijela neopozivi izbor kako bi prikazala u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti naknadne promjene pravične vrijednosti ulaganja u vlasničke vrijednosne papire i početno su priznati po trošku stjecanja za koju Banka smatra da odgovara njenoj pravičnoj vrijednosti.

Metoda efektivne kamatne stope

Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira buduća novčana plaćanja ili primanja tijekom očekivanog razdoblja trajanja finansijske imovine ili finansijske obveze na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili na amortizirani trošak finansijske obveze.

Kod izračuna efektivne kamatne stope, Banka procjenjuje očekivane novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uvjete finansijske imovine, ali isključujući očekivane kreditne gubitke. Izračun uključuje sve naknade i plaćene ili primljene iznose između Banke i druge strane koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i sve druge diskonte ili premije.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda koju Banka koristi u izračunu amortiziranog troška finansijske imovine ili finansijske obveze i pri alociranju i priznavanju prihoda ili rashoda od kamata u dobit ili gubitak tijekom određenog razdoblja.

Financijska imovina koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku

Financijska imovina se naknadno mjeri po amortiziranom trošku koristeći metod efektivne kamatne stope na bruto knjigovodstvenu vrijednost tijekom razdoblja držanja finansijske imovine do njenog dospelja.

Efeti naknadnih mjerenja se iskazuju kao prihodi od kamata, odnosno rashodi od kamata, u dobit ili gubitak u razdoblju kada su nastali.

Financijska imovina koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Financijska imovina se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit koristeći metodu efektivne kamatne stope za prihode i rashode od kamata na bruto knjigovodstvenu vrijednost i usklađuje se sa pravičnom vrijednosti ove finansijske imovine na izvještajne datume tijekom držanja finansijske imovine.

Efeti naknadnih mjerenja se iskazuju kao prihodi od kamata, odnosno rashodi od kamata, u dobit ili gubitak u razdoblju kada su nastali.

Efeti usklađivanja pravične vrijednosti finansijske imovine koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti u razdoblju u kojem su nastali.

Pravična vrijednost se izračunava korištenjem objavljenih kotacija na aktivnim tržištima sa zvaničnih servisa.

Vlasnički vrijednosni papiri

Vlasnički vrijednosni papiri u posjedu Banke nisu predmet transakcija na aktivnim tržištima zbog svojih specifičnih karakteristika. Za vlasničke vrijednosne papire se ne vrši obračun umanjenja vrijednosti za očekivane kreditne gubitke. Banka godišnje utvrđuje pravičnu vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira. Vlasnički vrijednosni papiri početno su priznati po trošku stjecanja. Prihodi od dividendi se priznaju u dobit ili gubitak u razdoblju u kojem su nastali.

*Umanjenje vrijednosti finansijske imovine**Obujam*

Banka primjenjuje trofazni model za mjerenje umanjenja vrijednosti za kreditne gubitke koristeći pristup očekivanih kreditnih gubitaka, kako je to zahtijevano MSFI 9. Primjenjuje se za sljedeće kategorije finansijskih instrumenata koji se ne mjere kroz dobit ili gubitak:

- finansijska imovina po amortiziranom trošku i
- dužnički vrijednosni papiri kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Financijska imovina se kreće unutar tri faze koje su bazirane na promjeni kreditnog rizika od datuma početnog priznavanja.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9 (nastavak)

Model umanjenja na osnovi očekivanih kreditnih gubitaka

1. Faza 1 – Prilikom inicijalnog priznavanja, sva finansijska imovina, za koju je ocijenjeno da se mora vršiti umanjenje vrijednosti, prema MSFI 9, je alocirana u fazu 1 i zahtijeva obračun očekivanih kreditnih gubitaka. Za finansijsku imovinu koja se nalazi u fazi 1, računaju se 12-mjesečni očekivani kreditni gubici koristeći vjerojatnoću gubitka za narednih 12 mjeseci.
2. Faza 2 – Ukoliko dođe do značajnog povećanja kreditnog rizika u odnosu na početno priznavanje, finansijska imovina prelazi u fazu 2. Za finansijsku imovinu u fazi 2, vrši se obračun očekivanog kreditnog gubitka za cjeloživotno razdoblje, baziran na vjerojatnoći gubitka za preostali procijenjeni životni vijek finansijske imovine.
3. Faza 3 – Kriterij za prelazak u fazu 3 je dodjeljivanje statusa gubitka finansijske imovine. Obračun očekivanog kreditnog gubitka se vrši na sličan način kao i u fazi 2.

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka

Vjerojatnoća neispunjenja obveza, izloženost u slučaju gubitka i stupnja gubitka u slučaju neispunjenja obveza su inputi koji se koriste za procjenu očekivanih kreditnih gubitaka i modelirani su na osnovi makroekonomskih varijabli koje su najbliže povezane sa kreditnim gubicima u portfelju.

Očekivani kreditni gubici su diskontirani proizvod vjerojatnoće neispunjenja obveza, izloženosti i stupnja gubitka u slučaju neispunjenja obveza koji se definiraju kako slijedi:

- Vjerojatnoća neispunjenja obveza predstavlja procjenu vjerojatnoće da izdavatelj neće biti u mogućnosti da ispuni svoje obveze po osnovi duga u određenom vremenskom razdoblju.
- Izloženost predstavlja knjigovodstvenu vrijednost finansijskog instrumenta, odnosno knjigovodstveno stanje, na dan inicijalnog priznavanja ili na izvještajni datum.
- Gubitak u slučaju neispunjenja obveza predstavlja procjenu postotne izloženosti izdavatelju koji se u slučaju neispunjenja neće moći naplatiti. Za ovaj parametar, Banka koristi konstantnu vrijednost u skladu sa člankom 161. Uredbe 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26.06.2013. godine.

Uključivanje budućih informacija

Mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka za svaku fazu i procjena značajnih povećanja kreditnog rizika uzima u obzir informacije iz prošlosti i sadašnjosti, kao i razumne prognoze budućih događaja i ekonomskih uvjeta.

Za izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka, Banka koristi dugoročni kompozitni kreditni rejting. Kompozitni kreditni rejting predstavlja prosjek razine postojećih kreditnih rejtinga dodijeljenih određenom emitentu od strane najmanje dvije od tri rejting agencije (Standard & Poor's, Fitch Ratings ili Moody's). S ciljem uključivanja makroekonomskih predviđanja u model izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka, Banka se oslanja na predviđanja promjene rejtinga za pojedine instrumente koje ima u portfelju, i to na način da u svoj model inkorporira predviđanje smjera kretanja rejtinga: pozitivno, stabilno, negativno.

Procjena značajnog povećanja kreditnog rizika

Na svaki izvještajni datum, Banka procjenjuje da li je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od momenta početnog priznavanja. Procjena se vrši komparacijom rizika neispunjenja obveza od datuma izvještavanja do datuma početnog priznavanja za preostali očekivani životni vijek. Kreditni rizik finansijskog instrumenta se smatra niskim ako je niska vjerojatnoća neispunjenja obveza ili dužnik ima značajan kapacitet da uredno vraća svoje ugovorne novčane obveze, kratkoročno i dugoročno. Banka smatra da niski kreditni rizik imaju sve izloženosti koje imaju vrijednost kompozitnog rejtinga AA minus (AA-) ili bolji.

Finansijski instrument se dislocira iz faze 1 ukoliko se smatra da je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika i prelazi u fazu 2 ukoliko plaćanje kasni 30 dana, odnosno u fazu 3 ukoliko plaćanje kasni 90 dana. Osim navedenih kriterija dužine kašnjenja, Banka pri odlučivanju o alokaciji individualnih finansijskih instrumenata u fazu 2 procjenjuje da li se radi o značajnom povećanju kreditnog rizika u odnosu na inicijalno procijenjene rizike. U slučaju da je došlo do smanjenja ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga za više od dva podioka u odnosu na datum inicijalnog priznavanja i/ili do smanjenja ocjene kompozitnog kreditnog rejtinga ispod investibilne razine kompozitnog kreditnog rejtinga, tj. ispod ocjene BBB minus (BBB-)

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**2.1. Sažetak promjena računovodstvenih politika za finansijsku imovinu po MSFI 9 (nastavak)**

vrši se transfer izloženosti u fazu 2. Izloženost se može vratiti iz faze 2 u fazu 1 ukoliko su otklonjeni uzroci koji su doveli do transfera u fazu 2, i to minimalno 90 dana nakon otklanjanja uzroka.

Prezentiranje rezervacija za očekivane kreditne gubitke u izvješću o finansijskom položaju

- za finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku kao odbitna stavka bruto knjigovodstvene vrijednosti finansijske imovine;
- za dužničke vrijednosne papire mjerene kroz ostalu sveobuhvatnu dobit rezervacije se priznaju u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti unutar pozicije kapitala i rezervi.

Dobitak ili gubitak od umanjenja vrijednosti se priznaje u dobit ili gubitak, neovisno o naknadnom mjerenju finansijske imovine.

Definicija statusa neispunjavanja obveza

Banka smatra da je finansijski instrument u statusu neispunjavanja obveza kada jedan ili više slučajeva umanjenja vrijednosti koji su nastupili nakon datuma početnog priznavanja imaju negativan utjecaj na procijenjene buduće gotovinske tokove instrumenta. Kriteriji za status neispunjavanja obveza su objektivni dokazi umanjenja vrijednosti i to posebno:

- značajne finansijske poteškoće emitenta vrijednosnog papira,
- kršenje ugovornih obveza u smislu kašnjenja po obvezama glavnice i kamate,
- eventualno restrukturiranje ili izmjena postojećih uvjeta servisiranja obveza po osnovi duga proizašlog iz finansijskog instrumenta iz razloga koji se odnose na finansijske poteškoće emitenta,
- vjerojatnoća bankrota i/ili likvidacije ili drugi oblik finansijske reorganizacije,
- nedostatak aktivnog tržišta za trgovanje.

Pored navedenih kriterija, ukoliko plaćanje kasni 90 dana, onda finansijski instrument prelazi u fazu defaulta.

Reklasifikacija

U slučaju da Banka reklasifikuje finansijsku imovinu, reklasifikacija se primjenjuje prospektivno od datuma reklasifikacije.

Ako se finansijska imovina reklasificira izvan kategorije mjerenja po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u kategoriju mjerenja po amortizacijskom trošku, akumulirani dobitak ili gubitak u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti se koristi za prilagođavanje pravične vrijednosti finansijske imovine i to postaje amortizirani trošak na datum reklasifikacije.

Ako se finansijska imovina reklasificira izvan kategorije mjerenja po amortizacijskom trošku u kategoriju mjerenja po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, razlika između pravične vrijednosti finansijske imovine i njene bruto knjigovodstvene vrijednosti priznaje se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti na datum reklasifikacije.

Prestanak priznavanja

Prilikom prestanka priznavanja finansijske imovine koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku, zatečeni saldo po osnovi umanjenja vrijednosti na datum prestanka priznavanja zatvara se preko dobiti ili gubitka razdoblja.

Prilikom prestanka priznavanja finansijske imovine koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, kumulativni dobitak ili gubitak ranije priznan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prenosi se iz kapitala u dobit ili gubitak razdoblja.

2.2. Sažetak promjena računovodstvenih politika za monetarno zlato

Monetarno zlato je dio deviznih rezervi Banke i klasificirano je kao finansijska imovina. Banka je preispitala postojeću računovodstvenu politiku za monetarno zlato i promijenila računovodstveni tretman monetarnog zlata, sa primjenom od 1. siječnja 2018. godine, kako slijedi:

Monetarno zlato se početno priznaje po pravičnoj vrijednosti, uključujući transakcijske troškove koji se izravno mogu pripisati stjecanju zlata. Nakon početnog priznavanja, monetarno zlato se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**2.2. Sažetak promjena računovodstvenih politika za monetarno zlato (nastavak)**

Nerealizirani dobiti i gubici koji proizlaze iz promjena pravične vrijednosti, a odnose se na promjene u cijeni monetarnog zlata, priznaju se na računu revalorizacijskih rezervi u okviru ostale sveobuhvatne dobiti.

U slučaju da nerealizirani gubici prelaze iznos revalorizacijske rezerve za monetarno zlato po proteku poslovne godine, Banka će odbiti taj iznos od neto dobiti raspoložive za distribuciju za to razdoblje.

Prilikom prodaje zlata, nerealizirani dobiti i gubici iz ostale sveobuhvatne dobiti se prenose u dobit ili gubitak.

Pravična vrijednost monetarnog zlata se iskazuje u EUR valuti, prevodeći ga po fiksnom tečaju KM na izvještajni datum i mjeri se po zadnjoj poslijepodnevnoj cijeni jedne unce zlata (Oz) na izvještajni datum, preuzetoj s Reutersa.

3. BUDUĆE PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Banka pažljivo prati nove računovodstvene standarde i izmjene postojećih standarda koje izdaje OMRS te vrši procjenu utjecaja usvajanja novih i izmijenjenih računovodstvenih standarda na finansijska izvješća Banke. Osim primjene MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018. godine i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato, nije bilo značajnih unapređenja računovodstvenih politika u odnosu na politike koje su se koristile u izradi posljednjih godišnjih izvješća.

4. UTJECAJ PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA**4.1. Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine**

Banka je primijenila zahtjeve za klasifikacijom i mjerenjem te zahtjeve za izračunom očekivanih kreditnih gubitaka za finansijsku imovinu po MSFI 9 kao i promjenu računovodstvene politike za monetarno zlato ne prepravljajući usporedne podatke. Efekti promjena računovodstvenih politika su priznati na poziciji Generalnih rezervi (zadržane dobiti) Banke.

Efekti primjene MSFI 9 na knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine na dan 1. siječnja 2018. godine vezani su većinom za nove zahtjeve za umanjnjem vrijednosti, kao što je opisano dalje u tekstu.

Sljedeća tablica i prateća objašnjenja daju usporedbu početnih kategorija klasifikacije po MRS-u 39 i novih kategorija klasifikacije po MSFI 9 za svaku grupu finansijske imovine Banke na dan 1. siječnja 2018. godine.

(u tisućama KM)

Financijska imovina	Početna klasifikacija po MRS-u 39	Nova klasifikacija po MSFI 9	Početna knjigovodstvena vrijednost po MRS-u 39	Nova knjigovodstvena vrijednost po MSFI 9	Referenca
Strana valuta u gotovini	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak	236.402	236.402	(A)
Depoziti kod inozemnih banaka	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak	2.698.650	2.697.015	(B)
Specijalna prava vučenja u MMF-u	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak	1.531	1.531	(C)
Dužnički vrijednosni papiri	Raspoloživo za prodaju	Pravična vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	6.202.071	7.473.857	(D)
Dužnički vrijednosni papiri	Držano do dospijeca	Pravična vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.214.062	-	(E)
Vlasnički vrijednosni papiri	Raspoloživo za prodaju	Pravična vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit – neopoziv izbor	27.813	27.813	(F)
Ostala finansijska imovina	Kredit i potraživanja	Amortizirani trošak	2.746	2.716	(G)
UKUPNO			10.383.275	10.439.334	

4. UTJECAJ PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**4.1. Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine (nastavak)**

(A) Strana valuta u gotovini se, i po MRS-u 39 i po MSFI 9, vodi po amortiziranom trošku i ima isti računovodstveni tretman zbog svojih karakteristika.

(B) Depoziti kod inozemnih banaka koji su početno bili klasificirani kao krediti i potraživanja po MRS-u 39, sada su klasificirani u finansijsku imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

(C) Specijalna prava vučenja u MMF-u koji su početno bili klasificirani kao krediti i potraživanja po MRS-u 39, sada su klasificirani u finansijsku imovinu koja se naknadno mjeri po amortiziranom trošku.

(D) Dužnički vrijednosni papiri su bili klasificirani kao raspoloživi za prodaju po MRS-u 39. Banka je klasificirala vrijednosne papire u finansijsku imovinu koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

(E) Dužnički vrijednosni papiri su bili klasificirani kao držani do dospeljeća po MRS-u 39. Banka je klasificirala vrijednosne papire u finansijsku imovinu koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

(F) Za vlasničke vrijednosne papire koji su bili klasificirani kao raspoloživi za prodaju, Banka je napravila neopozivi izbor kako bi naknadne promjene pravične vrijednosti iskazala kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Vlasnički vrijednosni papiri nemaju aktivno tržište.

(G) Ostala finansijska imovina koja je bila klasificirana kao krediti i potraživanja po MRS-u 39, klasificirana je u finansijsku imovinu po amortiziranom trošku.

Sljedeća tablica daje pregled računovodstvenog tretmana i vrijednosti monetarnog zlata do 31. prosinca 2017. godine i od 1. siječnja 2018. godine.

(u tisućama KM)

Promjena računovodstvene politike za monetarno zlato

Početno priznavanje	Naknadno mjerenje	Valuta iskazivanja	Efekti naknadnog mjerenja	Važeća politika	Knjigovodstvena vrijednost
Pravična vrijednost	Pravična vrijednost	USD	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tijekom držanja	do 31. prosinca 2017.	203.908
Pravična vrijednost	Pravična vrijednost	EUR	Kroz ostalu sveobuhvatnu dobit tijekom godine, a u slučaju negativnog salda na kraju godine, iznos negativnog salda se priznaje u dobit ili gubitak	od 1. siječnja 2018.	203.858

Vrijednost finansijske imovine Banke na dan 31. prosinca 2017. godine i na dan 1. siječnja 2018. godine dana je u sljedećoj tablici:

(u tisućama KM)

Kategorije finansijske imovine	31. prosinca 2017.	1. siječnja 2018.
Finansijska imovina po MRS 39 / MSFI 9	10.383.275	10.439.334
Monetarno zlato	203.908	203.858
UKUPNO	10.587.183	10.643.192

4. UTJECAJ PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**4.1. Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine (nastavak)**

Slijedeća tablica daje prikaz knjigovodstvenih vrijednosti finansijske imovine u skladu sa MRS-om 39 i MSFI 9, kao i utjecaj primjene MSFI 9 po klasama finansijske imovine.

(u tisućama KM)

	Prilagođavanje po MSFI 9			Usklađivanje nove knjigovodstvene vrijednosti po MSFI 9
	Klasifikacija	Mjerenje	Umanjenje	
Depoziti kod inozemnih banaka				
Po MRS-u 39 na dan 31. prosinca 2017.				2.698.650
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	-	-	(1.635)	(1.635)
Po MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	-	-	(1.635)	2.697.015
Financijska imovina raspoloživa za prodaju				
Po MRS-u 39 na dan 31. prosinca 2017.				6.202.071
Reklasifikacija u:				
Pravična vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(6.202.071)	-	-	(6.202.071)
Po MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	(6.202.071)	-	-	-
Financijska imovina po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit				
Po MRS-u 39 na dan 31. prosinca 2017.				-
Reklasifikacija iz:				
Raspoloživo za prodaju	6.202.071	-	-	6.202.071
Držano do dospeljeća	1.214.062	57.724	-	1.271.786
Po MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	7.416.133	57.724	-	7.473.857
Financijska imovina držana do dospeljeća				
Po MRS-u 39 na dan 31. prosinca 2017.				1.214.062
Reklasifikacija u:				
Pravična vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(1.214.062)	-	-	(1.214.062)
Po MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	(1.214.062)	-	-	-
Ostala finansijska imovina				
Po MRS-u 39 na dan 31. prosinca 2017.				2.746
Reklasifikacija u:				
Financijska imovina po amortiziranom trošku	(2.746)			(2.746)
Po MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	(2.746)			-
Financijska imovina po amortiziranom trošku				
Po MRS-u 39 na dan 31. prosinca 2017.				-
Reklasifikacija iz:				
Kredit i potraživanja	2.746		(30)	2.716
Po MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	2.746		(30)	2.716
Utjecaj MSFI 9 na finansijsku imovinu na dan 1. siječnja 2018.	-	57.724	(1.665)	56.059

4. UTJECAJ PROMJENA RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)**4.1. Klasifikacija i mjerenje finansijske imovine (nastavak)**

Sljedeća tablica prikazuje primjenu nove računovodstvene politike za monetarno zlato na dan 1. siječnja 2018. godine:

(u tisućama KM)

	Klasifikacija	Mjerenje	Umanjenje	Nova knjigovodstvena vrijednost
Monetarno zlato				
Na dan 31. prosinca 2017.				203.908
Primjena nove računovodstvene politike – tečajne razlike	-	-	(50)	(50)
Na dan 1. siječnja 2018.	-	-	(50)	203.858

U nastavku je prikazan utjecaj MSFI 9 i nove računovodstvene politike za monetarno zlato na finansijsku imovinu Banke:

(u tisućama KM)

Utjecaj MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	56.059
Utjecaj primjene nove računovodstvene politike za monetarno zlato	(50)
UKUPNO	56.009

Sljedeća tablica prikazuje utjecaj prelaska na primjenu MSFI 9 i promjene računovodstvene politike za monetarno zlato na početno stanje generalnih rezervi (zadržane dobiti) i rezervi pravične vrijednosti:

(u tisućama KM)

Utjecaj primjene MSFI 9 i promjene računovodstvene politike na početna stanja

Generalne rezerve (zadržana dobit)

Priznavanje očekivanih kreditnih gubitaka po MSFI 9	(5.955)
Primjena nove metode efektivne kamatne stope po MSFI 9	9.079
Primjena nove računovodstvene politike za monetarno zlato-pravična vrijednost	(39.551)
Primjena nove računovodstvene politike za monetarno zlato-tečajne razlike	(50)
Utjecaj na dan 1. siječnja 2018.	(36.477)

Rezerve pravične vrijednosti

Reklasifikacija finansijske imovine držane do dospelja u finansijsku imovinu koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	57.724
Primjena nove metode efektivne kamatne stope po MSFI 9	(9.079)
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	4.290
Primjena nove računovodstvene politike za monetarno zlato	39.551
Utjecaj na dan 1. siječnja 2018.	92.486

U nastavku je prikazan utjecaj MSFI 9 i nove računovodstvene politike za monetarno zlato na kapital Banke:

(u tisućama KM)

Utjecaj MSFI 9 na dan 1. siječnja 2018.	56.059
Utjecaj primjene nove računovodstvene politike za monetarno zlato	(50)
UKUPNO	56.009

Financijske obveze su bile klasificirane kao „ostale finansijske obveze“ po MRS-u 39 i mjerene po amortiziranom trošku. Njihov tretman po MSFI 9 je ostao nepromijenjen.

5. NETO PRIHOD OD KAMATA

(u tisućama KM)	Za razdoblje			
	01/01 – 30/09/2018.	01/07- 30/09/2018.	01/01 – 30/09/2017.	01/07- 30/09/2017.
Prihod od kamata ostvaren po osnovi:				
- finansijske imovine po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (neto)	21.373	7.193	-	-
- finansijske imovine raspoložive za prodaju (neto)	-	-	12.785	4.117
- ulaganja koja se drže do dospeljeka (neto)	-	-	9.389	3.203
- depozita kod inozemnih banaka	24	11	12	5
- ostalo	17	5	9	3
	21.414	7.209	22.195	7.328
Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine po osnovi:				
- oročenih depozita kod inozemnih banaka	(6.282)	(2.166)	(6.648)	(2.029)
- depozita po viđenju kod inozemnih banaka	(1.692)	(578)	(2.024)	(775)
	(7.974)	(2.744)	(8.672)	(2.804)
Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka	4.270	1.451	3.124	1.112
Neto prihod od kamata	17.710	5.916	16.647	5.636

Prosječna negativna kamatna stopa na depozite investirane kod inozemnih banaka u razdoblju 01/01-30/09/2018. godine iznosila je 0,42% (u razdoblju 01/01-30/09/2017. godine iznosila je u negativnom iznosu 0,43%).

Prosječna stopa efektivnog prinosa na investirane dužničke vrijednosne papire po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u razdoblju 01/01-30/09/2018. godine iznosila je 0,36%.

Prosječna stopa efektivnog prinosa na investirane vrijednosne papire raspoložive za prodaju u razdoblju 01/01-30/09/2017. godine iznosila je 0,39%.

Prosječna stopa efektivnog prinosa na ulaganja koja se drže do dospeljeka u razdoblju 01/01-30/09/2017. godine iznosila je 1,04%.

Od 1. srpnja 2016. godine osnovicu za obračun obvezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj se valuti sredstva izraze. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obvezne rezerve od 10% koju Banka primjenjuje na osnovicu za obračun obvezne rezerve.

Na iznos sredstava obvezne rezerve Banka ne obračunava naknadu, dok se na iznos sredstava iznad obvezne rezerve obračunava naknada koja je jednaka 50% stope koju primjenjuje Europska središnja banka na depozite komercijalnih banaka.

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa na oročena sredstva i sredstva na tekućim računima, a koje se, u skladu s aktualnim tržišnim uvjetima, nisu mogle izbjeći.

Efekti negativnih pasivnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava iznad obvezne rezerve, a koja je u izvještajnim razdobljima iznosila 0,20%.

6. NETO PRIHOD OD PROVIZIJA I NAKNADA

(u tisućama KM)	Za razdoblje			
	01/01 - 30/09/2018.	01/07 - 30/09/2018.	01/01 - 30/09/2017.	01/07 - 30/09/2017.
Prihod od provizija i naknada:				
- od domaćih komercijalnih banaka	11.866	4.036	10.706	3.917
- od usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	858	272	803	321
	12.724	4.308	11.509	4.238
Rashod od provizija i naknada:				
- transakcije sa bankama u inozemstvu	(473)	(159)	(413)	(150)
	(473)	(159)	(413)	(150)
Neto prihod od provizija i naknada	12.251	4.149	11.096	4.088

7. NETO (GUBICI) OD UMANJENJA

(u tisućama KM)	Za razdoblje	
	01/01 – 30/09/2018.	01/07- 30/09/2018.
Dobici po osnovi očekivanih kreditnih gubitaka:		
- od finansijske imovine koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10.014	4.319
- od depozita kod inozemnih banaka	6.348	3.137
- od ostale finansijske imovine	54	34
- od specijalnih prava vučenja u MMF-u	2	1
	16.418	7.491
Gubici po osnovi očekivanih kreditnih gubitaka:		
- od finansijske imovine koja se naknadno mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	(18.681)	(3.619)
- od depozita kod inozemnih banaka	(6.755)	(2.446)
- od ostale finansijske imovine	(29)	(10)
- od specijalnih prava vučenja u MMF-u	(2)	(1)
	(25.467)	(6.076)
Neto (gubici) od umanjenja	(9.049)	1.415

U razdoblju 01/01-30/09/2017. godine Banka nije imala gubitke i dobitke po osnovi umanjenja vrijednosti finansijske imovine po MRS-u 39.

8. DEPOZITI KOD INOZEMNIH BANAKA

Depoziti kod inozemnih banaka, analizirani prema preostaloj ročnosti, dati su kako slijedi:

(u tisućama KM)	30. rujna 2018.	31. prosinca 2017.
Depoziti po viđenju	597.797	671.583
Do mjesec dana	670.048	993.768
Od jednog do dva mjeseca	156.045	136.200
Od dva do tri mjeseca	292.078	449.303
Od tri do četiri mjeseca	582.332	117.154
Od četiri do dvanaest mjeseci	329.289	330.642
Ukupno oročeni depoziti	2.029.791	2.027.067
Ispravka vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(2.043)	-
UKUPNO	2.625.545	2.698.650

9. DUŽNIČKI INSTRUMENTI PO PRAVIČNOJ VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

Dužnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit predstavljaju kvalitetne dužničke vrijednosne papire sa visokim stupnjem utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do BBB. Portfelj se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira sa fiksnom kamatnom stopom, koje izdaju vlade stranih država. Na dan 30. rujna 2018. godine svi dužnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su denominirani u EUR valuti.

Rezervacije za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit iznose 12.678 tisuća KM na dan 30. rujna 2018. godine (pogledati Napomenu 13).

10. REZERVE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI

Komponente rezervi pravične vrijednosti date su kako slijedi:

(u tisućama KM)	30. rujna 2018.	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2017.
Rezerve pravične vrijednosti – dužnički vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju	-	-	93.118
Rezerve pravične vrijednosti – vlasnički vrijednosni papiri raspoloživi za prodaju	-	-	2
Rezerve pravične vrijednosti – dužnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:	96.739	146.053	-
- promjene tržišnih cijena	84.061	141.763	-
- rezervacije za očekivane kreditne gubitke	12.678	4.290	-
Rezerve pravične vrijednosti – vlasnički instrumenti po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	2	2	-
Revalorizacijske rezerve za monetarno zlato (2017: rezerve pravične vrijednosti za monetarno zlato)	(11.102)	-	(39.551)
UKUPNO	85.639	146.055	53.569

11. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti za potrebe izvještavanja o novčanim tokovima sastoje se od sljedećih kategorija: žiro računi, strana valuta u gotovini, devizni depoziti po viđenju, devizni depoziti sa rokom dospeljeća do tri mjeseca ili kraće od datuma stjecanja i specijalna prava vučenja u Međunarodnom monetarnom fondu.

(u tisućama KM)	30. rujna 2018.	30. rujna 2017.
Devizni depoziti sa rokom dospeljeća do tri mjeseca ili kraće od datuma stjecanja	787.453	1.016.163
Devizni depoziti po viđenju	597.230	598.748
Strana valuta u gotovini	249.139	218.860
Specijalna prava vučenja u MMF-u	1.492	1.343
Žiro računi	276	283
UKUPNO	1.635.590	1.835.397

Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. siječnja 2018. godine u iznosu od 2.060.001 tisuće KM uključuju i pripadajući iznos ispravke vrijednosti po osnovi umanjenja za očekivane kreditne gubitke za depozite po viđenju i oročene depozite sa rokom dospeljeća do 3 mjeseca ili kraće od datuma stjecanja u iznosu od 1.283 tisuće KM.

12. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakon o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštovanja tog pravila su sljedeći:

(u tisućama KM)	30. rujna 2018.	31. prosinca 2017.
Strana aktiva	11.561.719	10.556.624
Pasiva prema nerezidentima	1.990	1.649
Neto devizne rezerve (strana aktiva minus pasiva prema nerezidentima)	11.559.729	10.554.975
Monetarna pasiva	10.992.338	9.977.133
Neto strana aktiva (neto devizne rezerve minus monetarna pasiva)	567.391	577.842

Monetarnu pasivu Banke po Zakonu o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine čine gotov novac u optjecaju i domaći depoziti banaka i drugih rezidenata.

13. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA

Financijska imovina Banke se uglavnom sastoji od finansijskih instrumenata koji izlažu Banku finansijskim rizicima koji uključuju kreditni rizik, tržišni rizik i rizik likvidnosti.

13.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik nastanka finansijskog gubitka za Banku ukoliko ugovorna strana vezano za finansijski instrument ne ispunji svoje ugovorne obveze i za Banku proizilazi iz ulaganja u depozite u drugim bankama i ulaganja u dužničke vrijednosne papire (devizne rezerve). Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se putem odabira ugovornih strana visokog kreditnog rejtinga, dodijeljenog od strane međunarodno priznatih rejting agencija, ograničenjem roka, kontroliranjem obujma i dinamike investiranja. Kreditni rejtingi se prate na dnevnoj osnovi.

13. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)**13.1. Kreditni rizik (nastavak)**

Od 1. siječnja 2018. godine Banka je primijenila novi koncept „očekivanih kreditnih gubitaka“ u skladu sa zahtjevima MSFI 9 u upravljanju kreditnim rizikom. Kako je objašnjeno u Napomeni 2, Banka je dužna mjeriti očekivane kreditne gubitke za finansijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku i koja se mjeri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Naredna tablica prikazuje kretanje vrijednosti rezervacija za očekivane kreditne gubitke u razdoblju 01/01-30/09/2018. godine:

(u tisućama KM)

Klase finansijskih instrumenata	30. rujna 2018.	Smanjenje rezervacija tijekom razdoblja	Dodatne rezervacije tijekom razdoblja	1. siječnja 2018.	31. prosinca 2017.
Financijska imovina po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	12.678	(10.293)	18.681	4.290	-
Dužnički vrijednosni papiri	12.678	(10.293)	18.681	4.290	-
Depoziti kod inozemnih banaka	2.043	(6.347)	6.755	1.635	-
Depoziti po viđenju	567	(923)	928	562	-
Oročeni depoziti	1.476	(5.424)	5.827	1.073	-
Ostala finansijska imovina	5	(54)	29	30	-
Specijalna prava vučenja u MMF-u	-	(2)	2	-	-
UKUPNO	14.726	(16.696)	25.467	5.955	-

Očekivani kreditni gubici su na dan 30. rujna 2018. godine procijenjeni na iznos 14.726 tisuća KM (na dan 1. siječnja 2018. godine 5.955 tisuća KM). Porast očekivanih kreditnih gubitaka (8.771 tisuću KM) je rezultat povećanja očekivanih kreditnih gubitaka na vrijednosne papire koji se mjere po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit.

Naredne dvije tablice prikazuju alociranje očekivanih kreditnih gubitaka za najznačajnije pozicije finansijske imovine Banke po fazama na dan 1. siječnja 2018. godine i na dan 30. rujna 2018. godine kako slijedi:

(u tisućama KM)

	1. siječnja 2018.		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Depoziti kod inozemnih banaka	1.635	-	-
Dužnički vrijednosni papiri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	4.290	-	-

(u tisućama KM)

	30. rujna 2018.		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Depoziti kod inozemnih banaka	2.043	-	-
Dužnički vrijednosni papiri po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	12.678	-	-

13. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

13.2. Tržišni rizik

Banka prati i upravlja valutnim i kamatnim rizikom kao osnovnim tržišnim rizicima. Valutni rizik je rizik pada vrijednosti financijskih instrumenata denominiranih u stranoj valuti usljed promjene deviznih tečajeva. Kamatni rizik je rizik pada tržišne vrijednosti financijskih instrumenata usljed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Upravljanje tržišnim rizicima se vrši postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost valutnom riziku koja je prihvatljiva za Banku i prate se na dnevnoj osnovi. Cilj upravljanja tržišnim rizicima jeste kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, kako bi se optimizirao povrat.

13.2.1. Devizni rizik

Banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Ovo je rizik od promjene vrijednosti financijskih instrumenata usljed promjena u deviznim tečajevima. Izloženost deviznom riziku proizilazi iz aktivnosti vezanih za depozite i investicije.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Banka osigurava strogim poštivanjem odredbi člana 34. Zakona o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine i Investicijskih smjernica Banke.

Navedenim aktima su točno definirani limiti držanja aktive i pasive u svakoj stranoj valuti. Najveći dio novčane aktive drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama podložnim promjenama tržišnog tečaja ne smije prelaziti 50% ukupnog iznosa kapitala i rezervi Banke.

Obzirom na vrlo malu izloženost deviznom riziku i zbog toga što je najznačajniji dio novčane aktive držan u EUR valuti, devizni rizik se ne smatra značajnim rizikom za Banku (Pogledati Napomenu 1.3.).

13.2.2. Kamatni rizik

Izloženost Banke tržišnom riziku promjena u kamatnim stopama je koncentrirana u investicijskom portfelju. Poslovanje Banke je podložno riziku promjene kamatnih stopa utoliko što kamatonosna imovina i obveze dospijevaju ili se kamata mijenja u različitim razdobljima ili u različitim iznosima.

Banka je izložena kamatnom riziku prilikom investiranja deviznih rezervi. Banka upravlja investicijskim portfeljom sa ciljem minimiziranja kamatnog rizika. Investicije nose različite kamatne stope, ovisno o razdoblju investiranja, uz maksimalan rok investiranja od jedne godine za depozite i deset godina za vrijednosne papire.

13.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brznoj likvidaciji dijela aktive, što je moguće u situaciji u kojoj su tržišni uvjeti nepovoljni i, također, kada dođe do nepoželjnog kretanja cijena.

Likvidna imovina se definira kao ona imovina čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcijske troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obvezu garantiranja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost treba biti osigurana ročnom usklađenošću deviznih rezervi Banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog financijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

14. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI

Sljedeće tablice prikazuju knjigovodstvenu vrijednost i pravičnu vrijednost finansijske imovine i obveza, uključujući hijerarhiju pravične vrijednosti:

(u tisućama KM)

Na dan 30. rujna 2018. godine

	Knjigovodstvena vrijednost				Pravična vrijednost			
	Financijska imovina po pravičnoj vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Financijska imovina po amortiziranom trošku	Ostale finansijske obveze	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina mjerena po pravičnoj vrijednosti								
Dužnički vrijednosni papiri	8.492.787	-	-	8.492.787	-	8.492.787	-	8.492.787
Monetarno zlato (Napomena 2.2.)	192.756	-	-	192.756	192.756	-	-	192.756
Vlasnički vrijednosni papiri	27.813	-	-	27.813	-	-	27.813	27.813
Financijska imovina koja nije mjerena po pravičnoj vrijednosti								
Strana valuta u gotovini	-	249.139	-	249.139	-	249.139	-	249.139
Depoziti kod inozemnih banaka	-	2.625.545	-	2.625.545	-	2.620.645	-	2.620.645
Specijalna prava vučenja kod MMFa	-	1.492	-	1.492	-	1.492	-	1.492
Ostala finansijska imovina	-	2.186	-	2.186	-	2.186	-	2.186
FINANCIJSKA IMOVINA	8.713.356	2.878.362	-	11.591.718	192.756	11.366.249	27.813	11.586.818
Financijske obveze koje nisu mjerene po pravičnoj vrijednosti								
Gotov novac u optjecaju	-	-	4.717.246	4.717.246	-	4.717.246	-	4.717.246
Depoziti banaka	-	-	5.437.769	5.437.769	-	5.430.527	-	5.430.527
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	837.323	837.323	-	836.208	-	836.208
Ostale finansijske obveze	-	-	2.196	2.196	-	2.196	-	2.196
FINANCIJSKE OBVEZE	-	-	10.994.534	10.994.534	-	10.986.177	-	10.986.177

U skladu sa Napomenom 2.1. Banka je za vlasničke vrijednosne papire napravila neopoziv izbor naknadnog mjerenja pravične vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit s obzirom na to da vlasnički vrijednosni papiri ne kotiraju na aktivnom tržištu. Stoga se isti svrstavaju u Razinu 3 hijerarhije pravične vrijednosti. Banka jednom godišnje utvrđuje pravičnu vrijednost vlasničkih vrijednosnih papira.

14. MJERENJE PRAVIČNE VRIJEDNOSTI (NASTAVAK)

(u tisućama KM)

Na dan 31. prosinca 2017. godine

	Knjigovodstvena vrijednost					Pravična vrijednost			
	Kredit i potraživanja	Raspoloživo za prodaju	Držano do dospijeca	Ostale financijske obveze	Ukupno	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
Financijska imovina mjerena po pravičnoj vrijednosti									
Dužnički vrijednosni papiri	-	6.202.071	-	-	6.202.071	-	6.202.071	-	6.202.071
Monetarno zlato	-	203.908	-	-	203.908	203.908	-	-	203.908
Ostala ulaganja	-	27.813	-	-	27.813	-	27.813	-	27.813
Financijska imovina koja nije mjerena po pravičnoj vrijednosti									
Strana valuta u gotovini	236.402	-	-	-	236.402	-	236.402	-	236.402
Depoziti kod inozemnih banaka	2.698.650	-	-	-	2.698.650	-	2.690.797	-	2.690.797
SDR kod MMF-a	1.531	-	-	-	1.531	-	1.531	-	1.531
Ulaganja koja se drže do dospelja	-	-	1.214.062	-	1.214.062	-	1.264.030	-	1.264.030
Ostala financijska imovina	2.746	-	-	-	2.746	-	2.746	-	2.746
FINANCIJSKA IMOVINA	2.939.329	6.433.792	1.214.062	-	10.587.183	203.908	10.425.390	-	10.629.298
Financijske obveze koje nisu mjerene po pravičnoj vrijednosti									
Gotov novac u optjecaju	-	-	-	4.319.360	4.319.360	-	4.319.360	-	4.319.360
Depoziti banaka	-	-	-	5.033.065	5.033.065	-	5.021.274	-	5.021.274
Depoziti Vlade i ostalih deponenata	-	-	-	624.708	624.708	-	623.244	-	623.244
Ostale financijske obveze	-	-	-	10.510	10.510	-	10.510	-	10.510
FINANCIJSKE OBVEZE	-	-	-	9.987.643	9.987.643	-	9.974.388	-	9.974.388

15. IZVANBILANČNE STAVKE

Banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada Bosne i Hercegovine i inozemnih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti aktiva niti pasiva Banke, oni nisu uključeni u izvješće o finansijskom položaju.

Također, izvanbilančne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija i komercijalnih banaka za koje Banka djeluje kao agent.

Izvanbilančne stavke se sastoje od:

(u tisućama KM)	30. rujna 2018.	31. prosinca 2017.
Vrijednosni papiri i sredstva trećih lica koja se drže kod inozemnih banaka	95.414	43.566
Depoziti USAID-a	3.043	2.825
Depoziti nerezidenata	3.043	2.825
Depoziti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine	31.838	28.785
<i>Depoziti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine na osnovi sukcesije</i>	<i>43</i>	<i>41</i>
<i>Depoziti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine – servisiranje vanjskog duga Bosne i Hercegovine</i>	<i>14.736</i>	<i>12.977</i>
<i>Depoziti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine – proračun institucija Bosne i Hercegovine</i>	<i>1.367</i>	<i>758</i>
<i>Ostali depoziti Vijeća ministara Bosne i Hercegovine</i>	<i>15.692</i>	<i>15.009</i>
Depoziti ostalih rezidenata	13.317	9.922
<i>Depoziti – mirovine iz Njemačke</i>	<i>242</i>	<i>247</i>
<i>Depozitni računi banaka</i>	<i>13.075</i>	<i>9.675</i>
Depoziti rezidenata	45.155	38.707
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine	47.216	2.034
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	47.216	2.034
Obveze za vrijednosne papire i sredstva trećih osoba	95.414	43.566

ČLANSTVO BOSNE I HERCEGOVINE U MMF-u

Kao depozitar za članstvo Bosne i Hercegovine u MMF-u, Banka drži MMF-ove račune broj 1 i 2 i osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira Bosne i Hercegovine koji se izdaju za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obveza. Banka drži SDR kao dio svoje funkcije upravljanja deviznim rezervama. Banka djeluje kao fiskalni agent u ime Bosne i Hercegovine u njenim odnosima sa MMF-om, ali nije odgovorna za sredstva i obveze vezane uz članstvo.

Konsolidirana pozicija koja slijedi prikazuje sažetak pozicija Bosne i Hercegovine kod MMF-a:

15. IZVANBILANČNE STAVKE (NASTAVAK)**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 30. rujna 2018. godine**

(u tisućama KM)

Aktiva		
Kvota	625.172	
Držanje SDR	1.489	
Obračunana kamata na držanje SDR	3	
Ukupna aktiva	626.664	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1	1.563	
MMF-ov račun br. 2	53	
Vrijednosni papiri	1.159.065	
Računi plativih troškova	1.763	
Alokacija SDR	379.267	
Obračunana kamata na alokaciju SDR	611	
Ukupna pasiva	1.542.322	
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze Bosne i Hercegovine prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	915.658	
Neto članska pozicija	915.658	
	1.542.322	1.542.322
Ukupna konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(1.563)	(1.563)
MMF-ov račun br. 2	(53)	(53)
Ukupna bruto pozicija Bosne i Hercegovine u MMF-u – aktiva i pasiva	1.540.706	1.540.706

Držanje SDR, obračunana kamata na držanje SDR, MMF-ov račun br. 1 i MMF-ov račun br. 2 odražavaju račune koji se drže u izvješću o finansijskom položaju Banke.

Za potrebe Konsolidirane pozicije Bosne i Hercegovine u MMF-u, bruto pozicija Bosne i Hercegovine uvećana je za MMF-ove račune broj 1 i 2.

15. IZVANBILANČNE STAVKE (NASTAVAK)**Konsolidirana pozicija članstva Bosne i Hercegovine u MMF-u
na dan 31. prosinca 2017. godine**

(u tisućama KM)

Aktiva		
Kvota	615.924	
Držanje SDR	1.529	
Obračunana kamata na držanje SDR	2	
Ukupna aktiva	617.455	
Pasiva		
MMF-ov račun br. 1	1.540	
MMF-ov račun br. 2	53	
Vrijednosni papiri	1.205.738	
Računi plativih troškova	1.898	
Alokacija SDR	373.656	
Obračunana kamata na alokaciju SDR	447	
Ukupna pasiva	1.583.332	
Neto članska pozicija kod MMF-a		
Obveze Bosne i Hercegovine prema MMF-u koje uglavnom nastaju iz reotkupa i prilagođavanja vrijednosti valute	965.877	
Neto članska pozicija	965.877	
	1.583.332	1.583.332
Ukupna konsolidirana pozicija – aktiva i pasiva		
MMF-ov račun br. 1	(1.540)	(1.540)
MMF-ov račun br. 2	(53)	(53)
Ukupna bruto pozicija Bosne i Hercegovine u MMF-u – aktiva i pasiva	1.581.739	1.581.739

16. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

Banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim licima. Imajući u vidu da je Banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim licima.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u sljedećim tablicama:

(u tisućama KM)

30. rujna 2018.

	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	624.056	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	34.651	-	-
Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine	-	79.880	-	-
UKUPNO	-	738.587	-	-

16. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA (NASTAVAK)

(u tisućama KM)

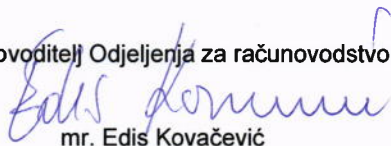
31. prosinca 2017.

	Izloženost	Pasiva	Prihodi	Rashodi
Država	-	492.837	-	-
Državne institucije				
Uprava za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine	-	10.146	-	-
Agencija za osiguranje depozita Bosne i Hercegovine	-	45.879	-	-
UKUPNO	-	548.862	-	-

17. ODOBRAVANJE SAŽETIH FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Ova sažeta finansijska izvješća odobrilo je Upravno vijeće Banke 30. listopada 2018. godine.

Rukovoditelj Odjeljenja za računovodstvo i financije

mr. Edis Kovačević

Predsjedatelj Upravnog vijeća

dr. Senad Softić
